

assignatura: GEOGRAFIA REGIONAL (II) (Àfrica Subsahariana)

codi: 21702

professor/a: Maria Prats (despatx B9-064 / 935811759 / maria.prats@uab.es)

cicle: Segon

Quadrimestre: Segon

crèdits: 5

tipus: Optativa

Horari de classe: grup 1: dilluns i dimecres, 11:30-13:00

Atenció alumnes: per determinar

Dates d'examen: grup 1: 13.06.02 / 08:30 h. (1ª conv.) - 06.09.02 / 11:00 h. (2ª conv.)

dates sortida de camp:

OBJECTIUS

En aquest curs s'estudiarà la complexitat, la diversitat i les interrelacions dels medis físic i socioeconòmic o humà de l'Àfrica contemporània des d'una perspectiva geogràfica. S'intentarà comprendre com i perquè Àfrica ha esdevingut el continent més pobre i perquè les iniciatives de desenvolupament no aconsegueixen millorar la situació. L'àmbit geogràfic d'aquesta assignatura de Geografia Regional és l'Àfrica subsahariana.

Temari:

1. Contextualitzant Àfrica: introducció a la realitat històrica, geopolítica, econòmica i sociocultural de l'Africa contemporània...
2. El medi físic: condicionament i recurs. Les crisis ambientals.
3. La població africana: comportament demogràfic i poblament. Necesitats bàsiques de la població i desenvolupament humà.
4. El món rural africà: sistemes agrícoles i crisis alimentàries.
5. Les regions urbanes, urbanització i articulació del territori. Industrialització, mobilitat i sistemes de transports.

Bibliografia bàsica:

- ALONSO, Lucía (2000) Pensando en África, Barcelona, Icaria
- BARRET, Hazel (1995) "Women in Africa: the neglected dimension in development" in Geography, 80(3) (348); pp. 215-224
- BINNS, Tony (1995) (ed.) People and Environment in Africa Chichester, John Wiley & Sons
- BINNS, Tony (1994) Tropical Africa London, Routledge
- BOSCH, Alfred (1993) "Geopolítica de l'Àfrica actual" in ASCÓN, R. et al. (ed.) Geografia Universal. Volum setè. Àfrica Barcelona, Editorial 92; pp. 20-27
- BOSCH, Alfred (1997) La via africana València, 3 i 4
- CASTEL, Antoni (1998) "El nou ordre europeu a Àfrica" in L'Avenç, 230 pp. 30-32
- CASTEL, Antoni (1999) (ed.) El África que viene Barcelona, Intermón
- COQUERY-VIDROVITCH, Cathérine (1995) "Villes d'Afrique noire: les héritages de l'histoire" in Le Courier, 149 pp. 49-51
- DUBRESSON, Alain; MARCHAL, Jean-Yves & RAISON, Jean-Pierre (1994) Les Afriques au sud du Sahara, París, Belin/RECLUS
- DUBRESSON, Alain & RAISON, Jean-Pierre (1998) L'Afrique subsaharienne. Une géographie du changement, París, Armand Colin
- GLEAVE, M.B. (1992) (ed.) Tropical African Development Essex, Longan
- GOUROU, Pierre (1988) "Les problèmes agricoles de l'Afrique noire non sahélienne: réflexions d'un géographe" in Genève-Afrique, 1 pp. 7-48
- GRIFFITHS, I.LI. (1993) The Atlas of African Affairs, Londres, Routledge
- GUISANDE ALLENDE, María Cristina (1993) "La población" in ASCÓN, R. et al. (ed.) Geografia Universal. Volum setè. Àfrica Barcelona, Editorial 92; pp. 34-39
- KAPUSCINSKI, Ryszard (2000) Ébano, Barcelona, Anagrama
- LEYMARIE, Philippe (1999) "Esperanzas, guerras y fracasos. África subsahariana: situación de los 15 conflictos abiertos" in Le Monde Diplomatique, abril 1999, pp. 16-17
- MALLART i CASAMAJOR, Lluís (1995) La dinàmica agrària als microestats africans. Apunts per a una reflexió microgeogràfica Vilassar de Mar, Oikos-Tau
- MARTÍNEZ CARRERAS, José U. (1993) África subsahariana. Del colonialismo a la descolonización, Madrid, Síntesis
- MOMSEN, Janet H. & KINNAIRD, V. (1993) Different Places, Different Voices: Gender and Development in Africa, Asia and Latin America, London, Routledge
- O'CONNOR, Anthony (1991) Poverty in Africa. A geographical approach London, Belhaven Press

- PÉREZ PLANO, José (1998) África: retos y esperanzas, Barcelona, Intermón
PISANI, Edgar (1995) Africa en la encrucijada, Bilbao, Mensajero
SARRI, Agnès (1999) 10 Preguntas por África, Barcelona, Intermón
SAURÍ PUJOL, David (1993) "El marc ambiental" in ASCÓN, R. et al. (ed.) Geografia Universal. Volum setè. Àfrica Barcelona, Editorial 92; pp. 4-9.
TARVER, James D. (1994) (ed.) Urbanization in Africa: A handbook Connecticut, Greenwood Press
TIMBERLAKE, Lloyd (1987) Africa en crisis. Las causas, los remedios de la bancarrota ambiental Madrid, Cruz Roja Española
WISNER, Ben (1988) Power and need in Africa. Basic Human Needs and Development Policies, London, Earthscan

Per superar satisfactòriament l'assignatura és recomanable poder llegir en anglès i francès.

AVALUACIÓ DEL CURS

Examen final (50%). Exercicis (40%). Assistència i participació a classe (10%).